

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVI.

NOWEMIASTO-POMORZE, WTOREK, DNIA 25 LUTEGO 1936.

N — Nr. 23

Co to jest dobry i pożyteczny, a co szkodliwy i przewrotny kapitalizm?

Radykalizm społeczny, wyrażający się w ideologii socjalistyczno-komunistycznej, zmierza do zniszczenia kapitalizmu wogóle. Jest rzeczą pewną, że kapitalizm taki, jaki się przejawia w obecnym stanie rzeczy, musi budzić bardzo poważne zastrzeżenia co do swej użyteczności, a raczej uważać go należy w znacznej mierze jako wielkie zło, gdyż służy on w głównej mierze nielicznej warstwie do nadmiernego bogacenia się kosztem szerokich warstw społeczeństwa. Tak kapitalizm winien być czempredziej usunięty z życia społecznego, jako szkodliwy pasorzyt, jako wampir, wysysający najżywniejsze soki z organizmu społecznego. Nie każdy atoli kapitalizm jest zły i szkodliwy. I mylą się ci, którzy, potępiając kapitalizm w czambuł, chcą dla jego zniszczenia usunąć wszelki kapitalizm, a więc wszelką własność prywatną. W miejsce bowiem usuniętego kapitalizmu prywatnego stworzą kapitalizm państwowy, daleko gorszy i niebezpieczniejszy od kapitalizmu prywatnego, bo ujarzmi on i w niewoli i nędzy pograża cały naród, całe społeczeństwo, z wyjątkiem tylko tych, którzy życiem państwem kierują — czego najlepszym dowodem Bolszewja, gdzie rozmaita dygnitarze sowieccy żyją w największych wygodach i dostatkach, a przeszło półtora mil. ludności znosić musi straszłą niewolę polityczną i gospodarczą i kontentować się ochłapami, które jej spadają ze stołów i łaski przemysłowych dziś tak samo — jak w carskiej Rosji — dygnitarzy sowieckich. W związku z tem niechże nam będzie wolno poddać bliższemu rozważeniu, co to jest dobry i pożyteczny, a co szkodliwy i przewrotny kapitalizm.

Otóż żadną miarą za szkodliwy kapitalizm uważać nie można, jeżeli ktoś posiada swój warsztat pracy czy to jako rolnik czy to jako rzemieślnik, kupiec, przemysłowiec i za jego pomocą stara się, wytwarzając potrzebne do życia ludzkiego wartości i produkty, uczelwie się dorabiać. Pewno, że z tej swojej pracy i z tej swojej zapobiegliwości i pomysłowości ma on swoje korzyści, ale taksamo ma je i społeczeństwo. Rolnik wytwarza produkty żywnościowe, rzemieślnik, przemysłowiec inne potrzeby życiowe, a kupiec jest tym czynnikiem, który pośredniczy w podziale wytwarzanych tych produktów między producentami, a konsumentami. I każdy chyba przyznać musi, że w takim kapitalizmie, który łączy się z własną pracą jego posiadaczy i z pożyteczną wytwórczością dla innych, nie tylko nie źródło nie ma, ale przeciwnie, jest on wielce pożyteczny i wielce potrzebny. Kiedy natomiast rozpoczyna się jego zło, jego szkodliwość? Wtedy, kiedy kapitalista używa się do łatwego bogacenia się, do tego, by ani orać ani siał, a mimo to jak najwięcej sprzątać. Szkodliwe przy ustroju kapitalistycznym są nagromadzenia wielkich kapitałów w pewnych tylko rękach, w pewnych tylko centrach, bo wtedy kapitalizm ten uzyskuje ogromną przewagę nad całym życiem gospodarczym i staje się jego dyktatorem. Widzimy to u wielkich koncernów i syndykatów przemysłowo-handl., które to zapewniają nadmierne dochody mocy ludzi-darmozjadów, częstokroć mil. roczn. dochodów. Dążenie Obozu Narod. idzie w tym kierunku, by zapewnić możliwie każdemu obywatelowi prywatną własność. Da się to atoli osiągnąć jedynie przez to, że się rozbije nadmiar bogactw i kapitałów w rękach jednostek, a rozprowadzi się je mniej lub więcej równomiernie po całym organizmie społecznym. To też dążeniem Obozu Narod. jest całkowita przebudowa dotychczasowego ustroju społecznego w tym kierunku, by jak najwięcej w Polsce było drobnych i średnich kapitalistów. Jedynie też Obóz Narod. zdolen naprawdę zrealizo-

wać dziś tak popularne hasło „Frontem do szarego człowieka“.

Szkodliwy jest w dalszym ciągu kapitalizm — taki, który w gonitwie za łatwym zyskiem i bogaceniem się, usadawia się jako pasorzyt przy ważnych arterjach pośrednictwa między producentem, a konsumentem. Pośrednictwo między tym, który wytwarza, a tym, który konsumuje, jest potrzebne. Rolnik produkuje zboże, żywiec — ale ani mąki nie wyrabia ani chleba dla klienteli nie piecze, kiszek i mięsa dla ludności nie przygotowuje. Fabryki też nie dostarczają swych towarów wprost konsumentom. I w tem pośrednictwie nie ma nic zdroźnego ni szkodliwego, dopóki ono trzyma się w ramach koniecznych potrzeb.

Tymczasem między producentami, a konsumentami usadawia się cały łańcuch pośredników. A tymi pośrednikami u nas w kraju prawie wyłącznie są żydzi. Przez to właśnie, że ten towar, miast przez jedno pośrednictwo przejść z ręki producenta do konsumenta, przechodzi przez kilka, a czasami przez kilkanaście rąk, przyczem każda chce jaknajwięcej zagrabieć dla siebie tworzy się dla tych nieuczciwych pośredników handlarzy raj, dla producentów i konsumentów natomiast wielka krzywda i szkoda. Stąd to pochodzi, że żydzi częstokroć nasze produkty czy wyroby najpierw wysyłają do obcych krajów, sprowadzając je potem stamtąd z powrotem jedynie poto, by przez ten długi łańcuch transakcyj jaknajwięcej zarobić. To się nazywa: ni orać ni siał, a sprzątać. Stąd też pochodzi, że np. za wszystkie produkty, które sprowadzamy z zagranicy, choć one tam są tanie, my płacimy niesłychanie wygórowane ceny, bo lwia część kosztów pożera niepowołane pośrednictwo. Niedawno temu ppłk. Janusz Dzuagay wygłosił odczyt, w którym podaje ciekawe zestawienie. Otóż np. sztuka bydła kosztuje u rolnika 128 zł. Przeszedłszy przez ręce komisonjera i rzeźnika, we Warszawie podwyższa się jej cena na 215,5 zł. Natomiast spożyweca płaci za nią 451 zł, znaczy to, że zysk 235 zł czyli 183 proc. dostaje się do kieszeni niepotrzebnych zgoła pośredników. W porównaniu np. z Czechosłowacją zyski pośredników są u nas 9 razy większe. Ale bo też Czechosłowacja nie ma żydów albo ma ich bardzo mało, w Polsce natomiast co 8 czy 9 człowiek to żyd i stąd cała nasza bieda. Reasumując, cośmy powyżej podali, stwierdzamy, że Obóz Narod. nie chce kapitalizmu znieść, a go uzdrowić przez to, że usunie jego szkodliwe przerosty, rozbije nadmierne jego nagromadzenia, a w to miejsce go upowszechni przez równomierne rozprowadzenie go po całym organizmie narodu polskiego. Zdaje sobie atoli przytem sprawę, że tego dzieła bez usunięcia żydów od całego życia gosp. nie dokona i dlatego jego hasłem jest „Precz z żydami!“

Leon Blum

żyd i przywódca socjalistów francuskich, obity został przez narodowców francuskich.

Bankructwo „Drukarni Rolniczej“.

Toruń. „Słowo Pomorskie” donosi: „Wczoraj zarząd „Drukarni Rolniczej” S. A. w Toruniu w osobach pp. R. Sobolewskiego i H. Tetzlaffa zgłosił w sądzie upadłość tego przedsiębiorstwa, drukiem którego ukazują się sanacyjny „Dzień Pomorski”.

Pasywa zbankrutowanej Spółki wynoszą około 1 i pół mil. zł. Poszkodowane są poważne instytucje publiczno-prawne oraz państwowe. „Słowo Pomorskie” dodaje do powyższego uwagę, że „bankructwo to zakrawa na skandal”.

Od siebie dodajemy, że były wojewoda Lamot udzielił Spółdzielni Wydawniczej, która wydaje „Dzień Pomorski”, 350 tys. zł z funduszy publicznych. Bardzo wielu ludzi potraciło swe udziały. Do takiego stanu doprowadzili ci, co mieli umoralnić społeczeństwo i uzdrowić stosunki w Państwie i na Pomorzu.

Licytowanie wydawnictwa „Dnia Pomorskiego”.

Urząd Skarbowy w Toruniu ogłasza na dzień 24 lutego godz. 10 licytację za zaległe podatki nieruchomości w Pomorskiej Drukarni Rolniczej. Sprzedawane będą m. in. samochód, maszyna do falcowania, maszyna do pisania i t. p.

Oddzielną licytację wyznaczył Urząd Skarbowy w Pomorskiej Spółdzielni Wydawniczej na godz. 11 tegoż dnia. Sprzedawane będą tam m. in. maszyna do pisania, radio, biurka, szafy itp. Jak słychać, „Dzień Pomorski” przestaje z dnem 1-go marca wychodzić.

Przeciwko inflacji, a za deflacją wypowiedział się nowy prezes Banku Polskiego.

Na ostatn. w zebraniu Banku Polsk. nowy prezes A. Koc wygłosił swe przemówienie, w którym i on wyraził zdanie, że obroty nasze, choć powoli, wzrastają, produkcja i stan zatrudnienia poprawia się. Zapewniał dalej, że we walce z kryzysem i w dążeniu do podniesienia gospodarczego kraju pójdzie drogą wypróbowanych metod, unikając eksperymentów, przestrzegając przed wszelkimi teoriami, które twierdzą, że z niczego można stworzyć nowe wartości. W dalszym ciągu obrad zatwierdzono bilans i uchwalono 8 zł od każdej akcji 100-złotowej. Na akcje drugiej emisji, znajdujące się w posiadaniu Banku Polskiego, przypada dywidenda 4 mil. zł. Następnie przyjęto proponowane zmiany statutów. Najważniejszą z tych zmian to obniżenie kapitału zakładowego Banku Polskiego ze 150 mil. zł do 100 mil. zł. W skład rady w miejsce ustępujących członków wybrano: Henryka Bruna, Mieczysława Chłapowskiego, Kajetana Morawskiego, Stefana Chrzanowskiego, Marjana Rapackiego, Henryka Strassburgera, Augusta Zaleskiego i Józefa Zychlińskiego oraz jako zastępców: Dembego, Natansona oraz Ciszewskiego.

Anglia nie chce mieć wodza.

Dyskusja w łonie rządu brytyjskiego wciąż jeszcze toczy się. M. in. oświadczone, że Anglia nie myśli skupić sprawy obrony państwa w jednym ręku. Nie masz bowiem tak doskonałego człowieka, by w jego ręce można było złożyć bez żadnych obaw podobną władzę dyktatorską. (A nasi senatorzy wciąż tylko marzą o nowym wodzu).

Nowy rząd lewicowy w Hiszpanji.

Na skutek wyniku wyborów w Hiszpanji, dający zwycięstwo lewicy, utworzony został nowy rząd lewicowy pod przewodnictwem premjera Azany.

Obrady Ks. Ks. Biskupów.

W dniach 18—20 b.m. w stolicy odbyły się obrady Komisji Prawnej Episkopatu Polski, Komisji Synodalnej oraz Komisji Szkolnej, w których wzięli udział IIEE Ks. Ks. Arcybiskupi i Biskupi.

